

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. v právní věci žalobce: **HIP, s.r.o.**, se sídlem Hybešova 19a, Brno, zastoupeného JUDr. Romanem Schneiderem, advokátem se sídlem Moravské náměstí 4, Brno proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor kultury a památkové péče**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2014, č.j. JMK 37072/2014,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Magistrát města Brna, odbor památkové péče uznal rozhodnutím ze dne 24. 2 2014, č.j. MMB/0082046/2014 žalobce vinným ze spáchání správního deliktu podle § 35 odst. 1 písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, kterého se měl dopustit tím, že v době od 28. 5. 2013 do 9. 9. 2013 provedl ve dvorní části objektu č.p. 259 v Brně, Hybešova 21, obnovu kulturní památky spočívající v odstranění dřevěné verandy ve druhém nadzemním podlaží včetně spojovací chodby a ve vybudování přístavby na místě odstraněné verandy, a to

bez závazného stanoviska orgánu památkové péče. Za tento správní delikt byla žalobci uložena pokuta ve výši 73 000 Kč a byla mu uložena povinnost nahradit paušální částku nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč. Výše pokuty byla v rozhodnutí odůvodněna jednak způsobeným následkem, a to nevratným odstraněním verandy, a dále majetkovými poměry žalobce. Žalobce napadl toto rozhodnutí odvoláním. Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor kultury a památkové péče rozhodnutím ze dne 19. 5. 2014, č.j. JMK 37072/2014 odvolání zamítl a potvrdil prvoinstanční rozhodnutí. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 23. 5. 2014.

Proti rozhodnutí žalovaného žalobce podal dne 18. 7. 2014 žalobu, kterou se primárně domáhal zrušení obou uvedených správních rozhodnutí a eventuálně navrhl, aby soud výši pokuty moderoval tak, že se od uložení pokuty upouští. V žalobě namítl, že jakožto vlastník odstranil část stavby, která je součástí pozemku parc. č. 1497/4 v katastrálním území Staré Brno, ovšem tato stavba nikdy nebyla památkově chráněna, jak lze zjistit z veřejného rejstříku vedeného Národním památkovým ústavem nebo z katastru nemovitostí, listu vlastnictví č. 5238, katastrální území Staré Brno. Památkově chráněná je na základě rozhodnutí Ministerstva kultury ČR ze dne 30. 4. 2008, č.j. 13280/2005 stavba č. p. 259, která je součástí pozemku par. č. 1499, kat. území Staré Brno. Magistrát města Brna, odbor památkové péče tedy neměl pravomoc dozírat nad stavebními úpravami na stavbě, která památkové ochraně nepodléhá. Magistrát města Brna si přisvojil pravomoc Ministerstva kultury ČR, jehož rozhodnutí extenzivně vyložil, a zahrnul pod památkovou ochranu i nemovitost stojící na sousedním pozemku. Žalobce se dále bránil, že jednal v krajní nouzi, kdy sníh poškodil střechu a hrozilo zřícení celé konstrukce a tedy riziko dalších škod na majetku nebo na zdraví. Podle jeho názoru, neměl možnost jednat s odborem památkové péče a požádat ho o stanovisko k odstranění verandy. Dále napadl argument žalovaného o možnosti postihu za správní delikt kvalifikovaný podle § 35 odst. 1 písm. h) /dnes písm. g)/ zákona o státní památkové péči, pokud by předmětný objekt nebyl kulturní památkou. Tato úvaha porušuje zásadu, že správní orgán má trestat na základě objektivně zjištěného skutkového stavu, který podřadí pod konkrétní skutkovou podstatu.

Žalovaný navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou. Jako hlavní argument vyvracející žalobcovu tvrzení o tom, že veranda nebyla památkově chráněna, neboť se na ni nevztahovalo rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 30. 4. 2008, č.j. 13280/2005, uvedl, že veranda byla součástí památkově chráněného domu. Žalovaný podotknul, že ke spáchání správního deliktu došlo v době účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, podle něhož nebyla stavba součástí pozemku, ale samostatnou věcí. Dále argumentoval zákonnou definicí součásti věci, tedy že součástí věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být od věci odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila. Veranda z hlediska funkčního a stavebního byla součástí památkově chráněné stavby, a to bez ohledu na uvedení pozemku, na němž veranda stojí, v rozhodnutí Ministerstva kultury. Verandu za součást stavby považují spisy stavebního a kolaudačního řízení z roku 1999, evidenční list kulturní památky a sdělení národního památkového ústavu. Tím byla vyvrácena žalobcova námitka o svévolném rozšiřování památkové ochrany na sousední pozemek. Žalovaný dále namítl, že žalobce mohl a měl o ochraně památky vědět, kdyby požádal o závazné stanovisko. Tento krok měl navíc učinit vzhledem k poloze objektu v ochranném pásmu městské památkové rezervace. Tuto úvahu správní orgán uvedl v odůvodnění rozhodnutí pouze jako ilustraci širších souvislostí, ne proto, aby žalobce eventuálně trestal za jiný správní delikt. Absence poznámky

o památkové ochraně pozemku v katastru nemovitostí je bez významu, neboť jde o pomocnou informaci, na rozdíl od zápisu památky č. 103088 v Ústředním seznamu kulturních památek. Kromě toho se v daném případě není nutné zabývat zaviněním žalobce při spáchání správního deliktu, odpovědnost žalobce je totiž objektivní. Obhajobu žalobce založenou na krajní nouzi a ohrožení majetku, života a zdraví, odmítl s odkazem na zjištění stavu památky v roce 2008 Ministerstvem kultury a v roce 2010 Magistrátem města Brna. I kdyby hrozilo zřícení konstrukce, žalobce měl zamezit přístupu do rizikového prostoru a následně se obrátit na orgán památkové péče, místo aby verandu odstranil, vybudoval novodobou přístavbu a dodatečně začal jednat se správními orgány. Podle žalovaného jde o nevratný zásah do památky a podle toho byla vyměřena pokuta. Její maximální výše je stanovena na 2 000 000 Kč, tzn. uložená pokuta je spíše nízká.

Žalobce v replice zopakoval argumentaci z žaloby a zdůraznil, že jedině výrok rozhodnutí Ministerstva kultury nabývá právní moci a může vyvolat účinky, nikoliv jeho odůvodnění. Dále zopakoval, že pozemek parc. č. 1497/4 za kulturní památku prohlášen nebyl a i kdyby se tak stalo v důsledku chyby, nelze za to trestat žalobce. Žalobce shrnul, že dostal pokutu za jednání v krajní nouzi a v dobré víře, že nemovitost není kulturní památkou. Správní orgán mu vyměřil pokutu na základě chybného rozhodnutí ministerstva bez zohlednění individuálních okolností případu. Na žalobce je tak kladena neúměrná povinnost chovat se opatrně, když za normální by považoval kontrolu památkové ochrany podle stavu zapsaného v katastru nemovitostí. Žalovaný kromě uvedeného deliktu žalobce obvinil ještě z deliktu podle § 35 odst. 1 písm. h), resp. písm. g), zákona, aniž by tomu odpovídala skutková zjištění a výrok rozhodnutí. Žalobce v daném případě akcentuje ochranu zdraví a majetku před ochranou údajné památky, která hrozila zřícením.

Žalovaný v duplice zdůraznil, že veranda není samostatná věc, nýbrž součást památkově chráněného domu. V dané věci tak nemá význam posouzení, zda se památková ochrana podle rozhodnutí Ministerstva kultury vztahuje také na sousední pozemek. Žalovaný popřel tvrzení, že by takový závěr dovozoval z odůvodnění rozhodnutí. Odůvodnění jen potvrzuje správnost výroku. Z vývoje událostí tak žalovaný dovedl záměr žalobce nahradit původní verandu novodobou přístavbou bez jakékoliv součinnosti s orgánem památkové péče.

Žaloba byla podána včas podle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou podle § 65 odst. 1 s.ř.s., žaloba je přípustná podle § 65, 68 a 70 s.ř.s. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, jak je uplatnil žalobce v podané žalobě podle § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného postupem podle § 75 odst. 1 s.ř.s.

Z obsahu správního spisu sp. zn. OPP/MMB/0192675/2013 soud především zjistil, že Ministerstvo kultury vydalo dne 30. 4. 2008 rozhodnutí, č.j. 13280/2005, na základě kterého byl dům č. p. 269, „Palác Sidonie“, Hybešova 21, s pozemkem parc. č. 1499, k. ú. Staré Brno, obec Brno, okres Brno-město, Jihomoravský kraj, prohlášen za kulturní památku. Součástí výroku rozhodnutí byl zákres umístění památky do kopie katastrální mapy. V odůvodnění je popsána historie, vzhled a stav budovy. V závěru odůvodnění je popsána zadní fasáda: „Zadní fasáda, ..., dominuje dřevěná prosklená veranda, přístupná vnějším schodištěm. Veranda má původní keramickou dlažbu i vestavěné skříně a poličky. Interiéry jsou plochostropé, řešené jako enfiláda ze tří stran samonosného schodiště s litinovým zábradlím. Dochovány původní

výplně. Materiál: cihla, dřevo, omítka, krytina kombinace pálené a betonové tašky, kopule bonnský šindel.“ Přiložený zákres kopíruje obrys pozemku parc. č. 1499. Z fotografie označené 01/2008 je patrný původní vzhled verandy. Především z ní lze zjistit, že veranda tvořila celek, a to jak vzhledově, tak funkčně, s budovou stojící na pozemku parc. č. 1499. Schodiště z verandy umožňovalo vstup z verandy na pozemek za budovou. Z fotografií pořízených při místním šetření dne 28. 5. 2013 je patrná změna, kdy z původní konstrukce zůstala konstrukce schodiště a malá část dřevěného výklenku. Zbytek verandy byl nahrazen novostavbou. Z fotografií pořízených při místním šetření dne 2. 7. 2013 je pak patrné, že i ze zbývajícího dřevěného výklenku zůstala pouze střecha a trémová konstrukce. Z fotografie označené 10/2013 je zřejmá výsledná podoba novostavby. Při porovnání zákresu připojeného k rozhodnutí Ministerstva kultury a pořízených fotografií je patrné, že celá veranda přesahuje hranici pozemku parc. č. 1499 a nachází se nad pozemkem parc. č. 1497/4. Z výpisu z obchodního rejstříku bylo zjištěno, že žalobce je obchodní korporací se zapsaným základním kapitálem 200 000 Kč zabývající se mj. realitní činností, správou a údržbou nemovitostí. Z listu vlastnictví č. 5238 katastru nemovitostí pro katastrální území Staré Brno, obec Brno, bylo zjištěno, že vlastníkem pozemků parc. č. 1497/4 a parc. č. 1499, jejíž součástí je památkově chráněná budova, byl žalobce. Poznámka o označení nemovitosti za kulturní památku je uvedena pouze u pozemku parc. č. 1499. Z evidenčního listu nemovité kulturní památky č. 103 088, je v popisu památky „paláce Sidonie“ uvedeno o verandě totéž, co v rozhodnutí Ministerstva kultury, tedy: „Zadní fasáde, ..., dominuje dřevěná prosklená veranda, přístupná vnějším schodištěm.“ Magistrát města Brna, odbor památkové péče oznámil dne 8. 7. 2013 žalobci zahájení řízení o správním deliktu podle § 35 odst. 1 písm. e) zákona o státní památkové péči v souvislosti s odstraněním dřevěné verandy. Podle úředního záznamu č.j. MMB/0285178/2013 ohlásil dne 3. 7. 2013 žalobce stavebnímu úřadu stavbu-obnovení části dřevěné přístavby. V popisu uvedl, že došlo pod tíhou sněhu ke zničení dřevěné konstrukce a stavba bude obnovena ve stávající ploše a objemu a bude se jednat o dřevostavbu. Dále dne 9. 9. 2013 požádal Magistrát města Brna, odbor památkové péče o závazné stanovisko k dodatečnému povolení stavebních úprav dvorní přístavby domu Hybešova 259/21. Dne 5. 9. 2013 oznámil žalobci Úřad městské části města Brna Brno-střed, odbor výstavby zahájení řízení o odstranění stavby, a to vybudované novostavby. Magistrát města Brna, odbor památkové péče dne 21. 10. 2013 vydal zamítavé závazné stanovisko.

Řešení sporu závisí na posouzení, zda bylo možné považovat dřevěnou verandu za součást památkově chráněného domu stojícího na pozemku parc. č. 1499. Vzhledem k tomu, že ke stavebním úpravám došlo v průběhu roku 2013 (v období od 28. 5. 2013 do 9. 9. 2013 podle zjištění Magistrátu města Brna), vycházel soud podle přechodného ustanovení § 3028 odst. 2 věta za středníkem zákona č. 89/2012 Sb. (Není-li dále stanoveno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných; jejich vznik, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů.) z právní úpravy zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku.

Podle § 120 odst. 1 občanského zákoníku součástí věcí je vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila. Podle odst. 2 cit. ustanovení stavba není součástí pozemku.

Nejvyšší soud ČR se k vymezení součásti věci vyjádřil v rozsudku ze dne 27. 1. 2011, sp. zn. 22 Cdo 2958/2008: „Právní institut součásti věci je zákonným vyjádřením skutečnosti, že existují věci, jakožto hmotné předměty, které lze z hlediska právní teorie charakterizovat jako věci složené, tedy věci, které jsou vnitřně strukturovány a tvořeny relativně samostatnými částmi více nebo méně vzájemně spojenými. Zákon staví samostatnost věci ve vztahu k věci jiné na dvou kritériích: 1) na vzájemné sounáležitosti věcí a 2) na míře jejich oddělitelnosti. První kritérium představuje spíše subjektivní rovinu, neboť „to, co k věci podle její povahy náleží“ se určuje do značné míry podle lidských zvyklostí, zkušeností a norem vztahujících se ke konkrétní věci. Míra sounáležitosti se pak posuzuje prostřednictvím povahy té věci, která je považována za věc podstatnější, určující a tedy ve vztahu více věcí za věc tzv. hlavní. Zákonný text touto obecnou úpravou dává prostor k individuálnímu posouzení, jaké vlastnosti věc hlavní vykazuje, aby odtud bylo možno odvíjet úvahy, zda jiná relativně samostatná věc k ní „patří“ natolik neodmyslitelně, že nemůže již být považována za věc odlišnou. Druhé kritérium je více objektivní a sleduje spojení věcí především ve smyslu fyzickém. Formulace „nemůže být oddělena, aniž by se tím věc znehodnotila“ však nevylučuje možnost faktické separace věcí, naopak vlastně v důsledcích jejich oddělení spatřuje měřítko samostatnosti věcí. Charakter „oddělení“ zákon nestanoví a tedy nutně tento pojem musí zahrnovat celou škálu způsobů od přímých zásahů do hmotné podstaty věci (např. vybourání vestavěných oken domu), přes manipulaci neničící podstatu věci (např. odmontování kola automobilu), po pouhé volně proveditelné odnětí věci (např. odnesení bezdrátového sluchátka od telefonního aparátu).“

K přesahu části budovy nad sousední pozemek (tzv. přestavku) se vyjádřil Nejvyšší soud ČR v rozsudku ze dne 19. 11. 2011, sp. zn. 22 Cdo 1000/2010: Platné právo tuto otázku výslovně neřeší, nicméně není pochyb o tom, že i v současnosti vlastnické právo k pozemku zahrnuje i prostor nad jeho povrchem. To vyplývá i z § 127 odst. 1 občanského zákona, který omezuje právo vlastníka pozemku odstranit větev přesahující na jeho pozemek (tedy zasahující do vzdušného prostoru nad pozemek). Přesah střechy nad sousední pozemek soudy posuzují jako neoprávněnou stavbu... Lze tedy uzavřít, že zasahovat částmi stavby (např. zateplením zdi, balkony apod.) do prostoru nad sousedním pozemkem bez právního důvodu není přípustné; proto ani žalobě na umožnění vstupu na sousední pozemek za účelem takového zásahu nebylo možno vyhovět.“

Jak bylo naznačeno výše, veranda podle fotografie označené 01/2008 tvořila jeden celek a byla napojena na budovu, která je součástí pozemku parc. č. 1499. Z verandy ústilo schodiště, které umožňovalo přístup z 1. podlaží budovy na pozemek parc. č. 1497/4 (kdysi do zahrady za domem). Znamená to, že veranda měla funkční i stavební spojitost s památkově chráněnou budovou a neodmyslitelně k ní patřila, o čemž svědčí fotografie, popis uvedený v rozhodnutí Ministerstva kultury a evidenční list nemovité kulturní památky č. 103 088. Neoddělitelnost verandy, jakožto druhý znak součásti věci, bez její devastace a snížení hodnoty budovy je v daném případě zřejmá. Fakt, že veranda zasahuje na pozemek parc. č. 1497/4 má význam jedině z hlediska ochrany vlastnického práva k tomuto pozemku (neoprávněnost stavby), nemění to však nic na její sounáležitosti k věci hlavní-památkově chráněné budově. K námitce žalobce, že za kulturní památku prohlašuje stavbu Ministerstvo kultury a že v daném případě se podle výroku rozhodnutí vztahuje ochrana pouze na budovu, která je součástí pozemku parc. č. 1499, je třeba uvést, že odůvodnění rozhodnutí sice nenabývá právní moci a nevyvolává právní účinky, nicméně jde o hlavní interpretační

pomůcku výroku. Výrok a odůvodnění správního rozhodnutí tvoří jeden logický celek (k tomu srov. Jiří Spáčil: Vztah vlastnických žalob na plnění a na určení, Soudní rozhledy č. 9, 2013, s. 306.), což znamená, že nelze uvažovat o písařské chybě nebo jiné zjevné nesprávnosti rozhodnutí Ministerstva kultury. Naopak toto rozhodnutí správně poskytlo ochranu budově stojící na pozemku parc. č. 1499, přičemž tato ochrana náleží i každé součásti této budovy včetně verandy, byť zasahuje na pozemek parc. č. 1497/4. Součástí věci není samostatnou věcí. To, že k budově neodmyslitelně veranda patří, bylo dostatečně a srozumitelně vysvětleno v odůvodnění rozhodnutí.

Podle § 7 odst. 1 zákona o státní památkové péči kulturní památky, národní kulturní památky, památkové rezervace, památkové zóny, ochranné pásmo nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny se zapisují do Ústředního seznamu kulturních památek České republiky (dále jen "ústřední seznam"). Ústřední seznam vede odborná organizace státní památkové péče. Podle § 9 odst. 1 cit. zákona vlastník kulturní památky je povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Podle § 12 odst. 1 cit. zákona vlastník kulturní památky je povinen bez zbytečného odkladu každé ohrožení nebo poškození kulturní památky oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, jde-li o národní kulturní památku krajského úřadu, a vyžádat si jeho rozhodnutí o způsobu odstranění závady. Jde-li o nemovitou kulturní památku, která je stavbou, vyrozumí též stavební úřad. Podle § 14 odst. 1 cit. zákona zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí (dále jen "obnova"), je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, závazné stanovisko krajského úřadu. Podle § 35 odst. 1 písm. e) cit. zákona obecní úřad obce s rozšířenou působností uloží pokutu až do výše 2 000 000 Kč právnické osobě, nebo fyzické osobě oprávněné k podnikání, jestliže při výkonu svého podnikání provádí obnovu kulturní památky bez závazného stanoviska obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo nedodržuje podmínky určené v tomto závazném stanovisku.

Pro vlastníka nemovitosti z citovaných ustanovení plynou povinnosti ve vztahu k orgánům památkové péče, v daném případě především oznamovací povinnost a povinnost žádat o závazné stanovisko. Tyto povinnosti však žalobce, jak vyplynulo z obsahu správního spisu, nesplnil, když o závazné stanovisko požádal teprve dne 9. 9. 2013, ačkoliv v této době z fotografií pořízených dne 2. 7. 2013 je patrné, že původní konstrukce je téměř odstraněna a nahrazena novodobou přístavbou.

O ochraně památky stojící na pozemku parc. č. 1499 bylo možné se dozvědět z Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, který je veřejně přístupný prostřednictvím internetu. A bylo na žalobci vyvinout úsilí si takovou informaci obstarat namísto pouhého spolehnutí se na zápis v katastru nemovitostí. V té souvislosti je třeba zdůraznit také fakt, že odpovědnost za správní delikt podle § 35 odst. 1 písm. e) zákona o státní památkové péči je odpovědností objektivní, žalobcovo zavinění tak nebyl žalovaný povinen prokazovat.

Zákon o státní památkové péči neupravuje institut krajní nouze, avšak podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č.j. 8 As 29/2007-121, platí: „že pro trestnost

správních deliktů musí platit obdobné principy a pravidla jako v případě trestných činů. Správním deliktem proto nemůže být jednání, které formálně odpovídá správnímu deliktu, ale není dána jeho protiprávnost. Okolnosti vylučující protiprávnost mohou vyplývat přímo ze zákona nebo z obecných právních principů. Správní orgán rozhodující o uložení sankce za správní delikt přitom musí přihlížet k okolnostem, které protiprávnost sankcionovaného jednání vylučují, včetně např. skutečností zakládajících stav krajní nouze (k této argumentaci srov. i rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 10. 1998, čj. 5 A 37/96-36). Nejvyšší správní soud dále dovodil v jím řešené věci, že samotná skutečnost, že zákon výslovně neupravuje jednání v krajní nouzi, nemůže vést bez dalšího k závěru, že je její existence v případě deliktů podle zákona vyloučena. Za jednání v krajní nouzi se považuje jinak protiprávní jednání, kterým je odvráceno nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem. O krajní nouzi se nejedná, bylo-li možno nebezpečí odvrátit jinak nebo je způsobený následek zřejmě stejně závažný nebo závažnější než ten, který hrozil.“ Pokud jde o posouzení chráněných hodnot a zásady nezpůsobit při odvrácení hrozící nebezpečí stejnou nebo závažnější újmu, lidský život a zdraví samozřejmě převyšuje zájem nad ochranou památky, toto však neplatí v souvislosti se škodou na majetku. Zájem na ochraně majetku před hrozící škodou a zájem na ochraně památek je rovnocenný, a proto v této souvislosti nelze o vyloučení protiprávnosti uvažovat. V přezkoumávané věci o porušení druhé podmínky, tj. nemožnosti odvrátit nebezpečí jinak, svědčí hned několik faktů, zaprvé to že žalobce mohl prostor uzavřít tak, aby se k němu nikdo nemohl přiblížit (např. provizorním oplocením), zadruhé žalobce mohl odstranit pouze nejvíce poškozenou část verandy, zatřetí nelze přehlédnout fakt, že žalobce ihned po odstranění stavby začal budovat moderní přístavbu. Žalobcovu námitku o absenci protiprávnosti v důsledku jednání v krajní nouzi proto vyhodnotil soud jako nedůvodnou.

Námitce žalobce, že nepůjde-li o památkově chráněný objekt, správní úřad bude odstranění verandy posuzovat změnu stavby v městské památkové rezervaci podle § 35 odst. 1 písm. h), resp. písm. g), zákona o státní památkové péči, by bylo lze přisvědčit pouze částečně. Vůči žalobci bylo zahájeno správní řízení pro správní delikt kvalifikovaný podle § 35 odst. 1 písm. e) zákona o státní památkové péči a ze spáchání takto kvalifikovaného deliktu byl uznán vinným a potrestán. Bylo zjištěno, že odkaz na jinou kvalifikaci je uveden pouze v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu druhého stupně a navíc pouze jako eventualita. Pokud by správní orgán v průběhu řízení dospěl ke změně kvalifikace, měl o této skutečnosti účastníka na změnu upozornit a dát mu možnost vyjádřit se k věci a navrhnout důkazy, tj. dát mu prostor pro změnu obhajoby. Odkaz na jiné ustanovení, podle kterého by se případně dalo jednání žalobce posoudit, může snižovat přesvědčivost odůvodnění a v žalobci vzbuzovat pocit, že správní orgán vůči němu postupuje nepředvídatelně. Nicméně podstata v přezkoumávané věci zůstala nezměněna: rozhodnuto bylo o deliktu, pro který bylo zahájeno řízení.

O návrhu žalobce na moderaci uvažil soud takto:

Při stanovení výše pokuty vycházely správní orgány nejen z § 36 zákona o státní památkové péči, podle kterého při stanovení výše pokuty se přihlíží zejména k závažnosti a k době trvání protiprávního jednání, ke kulturně politickému významu kulturní památky a k rozsahu hrozící nebo způsobené škody, ale také z majetkových poměrů žalobce a důsledků pro jeho další činnosti. Správní orgány v odůvodnění konstatovaly, že odstranění verandy je

nevratné poškození památky, neboť řemeslné prvky nelze v současnosti reprodukovat. Výši uložené sankce náležitě odůvodnily. Soud zohlednil, že žalobce je obchodní korporace se základním kapitálem ve výši 200 000 Kč. V jeho vlastnictví je několik nemovitostí v centru Brna. Maximální výše pokuty je zákonem stanovena na 2 000 000 Kč.

Soud podle § 78 odst. 2 s.ř.s může nahradit uvážení správního orgánu při vyměření pokuty jediné tehdy, pokud by byla výše pokuty zjevně nepřiměřeně vysoká. V daném případě byla pokuta uložena při spodní hranici zákonné sazby a její výši správní orgán náležitě odůvodnil, s jeho odůvodněním se soud plně ztotožnil, a proto neshledal důvod pokutu jakkoli moderovat.

Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem soud po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí nezjistil vytýkanou nezákonnost a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto mu jejich náhrada nebyla přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 22. dubna 2016

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu